

Otpad uzimanje uzorka na terenu i karakterizacija otpada

č

č c

OTPAD - definicija

- ◆ Šta je otpad?
- ◆ Zašto definišemo otpad?
- ◆ Da bismo odlučili da li bi ~~što~~ ne otpad trebalo kontrolisati.

Otpad je supstanca ili predmet kategorisan Q listom Kategorije otpada koju imalac odbacuje kao nepotrebnu ili namerava ili zahteva da je odbaci kao nepotrebnu

Kategorije otpada LISTA Q

Q1 Ostaci od proizvodnje ili potrošnje koji niže nisu drugačije specificirani

Q2 Proizvodi bez specifikacija

Q3 Proizvodi čiji je rok upotrebe istekao

Q4 Prosuti materijali, materijali koji su nastali usled gubitka ili nezgode pri postupanju sa njima, uključujući sve materijale, opremu itd. Kontaminirane pri nezgodi

Q5 Kontaminirani ili zaprljani materijali nastali putem planiranog postupka (na pr. ostaci od postupka čišćenja, materijali za pakovanje, kontejneri)

Q6 Neupotrebljivi delovi (na pr. otpadne baterije, šeni katalizatori itd.)

Q7 Supstance koje štite ne zadovoljavaju (na pr. kontaminirane kiseline, kontaminirani rastvarači, istropane soli za čeku obradu, itd.)

Kategorije otpada LISTA Q

Q8 Ostaci iz industrijskih procesa (na pr. šljaka, destilacioni talozi, itd.)

Q9 Ostaci iz procesa za smanjenje zagadenja (na pr. mulj iz uređaja za vla no pre i avanje gasova, prašina iz vrećastih filtera, potrošeni filteri)

Q10 Ostaci iz mašinske grube/ fine obrade (na pr. strugotine, opiljci i otpaci og glodanja itd.)

Q11 Ostaci od ekstrakcije I prerade sirovina (na pr. otpad iz rudarstva, naftne isplake itd.)

Q12 Materijali iji je prvobitni sastav iskvaren (na pr. ulje zagađeno sa PCB jima itd.)

Q13 Svaka materija, materijali ili proizvodi čije je korišćenje zakonom zabranjeno

Q14 Proizvodi koje njihov vlasnik odbacuje kao neupotrebljive (na pr poljoprivredni otpatci, otpad iz domaćinstva, kancelarijski, komercijalni i otpaci iz trgovina itd.)

Q15 Kontaminirani materijali, materije ili proizvodi koji su posledica remedijacije zemljišta

Q16 Bilo koji drugi materijali, materije ili proizvodi koji nisu obuhvaćeni u gore navedenim kategorijama

***Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of
the Council of 19 November 2008 on waste and
repealing certain Directives***

**By products me u (nus) proizvodi (sporedni
proizvodi)**

**SEKUNDARNE SIROVINE - Kada otpad prestaje da
bude otpad?**

Značaj standardizacije!!!

EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

By products – *među (nus) proizvodi (sporedni proizvodi)*

Supstanca ili objekat, kao rezultat procesa proizvodnje u kome primarni cilj nije njena proizvodnja se može smatrati da nije otpad, vec medup proizvod samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- ◆ Dalje korišćenje supstance ili objekta je određeno;
- ◆ Supstanca ili objekat može se koristiti direktno, bez dalje obrade osim one koja predstavlja uobičajenu industrijsku praksu;
- ◆ Supstanca ili objekat je proizведен kao sastavni deo procesa proizvodnje i
- ◆ dalje korišćenje je zakonito, supstanca ili objekat ispunjava sve zahteve za specifčnu upotrebu proizvoda i zahteve koji se odnose na zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi i koji neće sveukupno voditi negativnim uticajima na zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi.
- ◆ Primeri:
 - ❖ otpad iz prehrambene industrije koji se direktno koristi od strane farmera ili uz preradu u fabrikama stočne hrane se proizvodi životinjska hrana nije otpad
 - ❖ Odsumporavanje gasova radi uklanjanja sumpora iz dimnih gasova koji se proizvode kada sumporna fosilna goriva sagorevaju u elektranama. Rezultat je gips koji se koristi kao zamena za prirodni gips posebno u proizvodnji gipsanih pliča.

SEKUNDARNE SIROVINE - Kada otpad prestaje da bude otpad?

Određeni otpad prestaje da bude otpad kada je pretrpeo ponovno iskorijenje, uključujući i reciklajući u skladu sa specifičnim kriterijumima koje treba razviti u skladu sa sledećim uslovima:

1. supstancija ili predmet se uobičajeno koristi za specifičnu namenu;
2. postoji potreba ili traži se takve supstance ili predmete;
3. supstancija ili predmet ispunjava tehničke zahteve za specifičnu namenu i ispunjava postojeće zakone i standarde koji su primenjivi na proizvode i
4. upotreba supstance ili predmeta ne će dovesti do opštih štetnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

- ◆ End-of-life kriterijume za definisanje otpada treba uzeti u obzir, između ostalog, barem za aggregate, papir, staklo, metale, gume i tekstil.
- ◆ Otpad koji prestaje da bude otpad će takođe prestati da bude otpad u smislu ciljeva za recikliranje u.

Šta je potrebno da bi se otpad proglašio sekundarnom sirovinom???

1. imati cilj da sekundarna sirovina zameni primarnu sirovinu
 2. imati tržište
 3. imati odgovarajući **tehnički standard** kojim će se garantovati kvalitet sekundarne sirovine.
- ◆ Na primer: serija CEN publikacija o Reciklaži Plastike Plastika – Reciklirana plastika – Karakterizacija poli(vinil hloridnih) (PVC) reciklata, EN 15346,

Karakteristika	Jedinice	Metoda ispitivanja	PVC-U	PVC-P	Komentari
Obavezna					
Zapremina kođi ine	kg/m ³	Aneks B	X	X	
Boja		Vizuelna kontrola	X	X	npr. Prirodna boja, jedna boja, mg avina
Tvrdća	sh	EN ISO 868		X	Za kalendiranje, može se izvršiti procena krutosti umesto tvrdće. Videti Aneks F.
Necistoće	%	Aneks C	X	X	Alternativna metoda koji usvoje obe strane može se isto tako primeniti.
Dimenzija čestice i distribucija	g.%	Aneks D ^a Aneks E ^b	X	X	Distribucija po dimenzijama je neophodna za materijale česticama malih dimenzija.
Oblik		Vizuelna	X	X	npr. mikronizovani materijal kuglice čestica
Opciona					
Sadržaj pepela	%	EN ISO 3451-5 Metoda A	0	0	Vezano za punioce i PVC sadržaje.
Stopa tečljivosti suve materije	s	EN ISO 6186	0	0	Preporučuje se za mikronizovane materijale ili reciklate sa malim dimenzijama čestica.
Gustina	kg/m ³	EN ISO 1183-1 Metoda A	0	0	
Pogodnost obrade PVC reciklata - kalendiranjem - ekstruzijom		Aneks F Aneks G ^c	0	0	
Preostala vlažnost	%	EN 12099	0	0	Gubitak vlažnosti, 105 °C
Vuđo naprezanje prilikom savijanja	Mpa	EN ISO 527-1 EN ISO 527-2	0	0	
Vuđo naprezanje prilikom pucanja	%	EN ISO 527-1 EN ISO 527-2	0	0	Elongacija
Toplotna stabilnost	min	ISO 182-1 ISO 182-2 ISO 182-3 ISO 182-4	0	0	Vezano za stabilizatore. Navesti kojije upotrebљen.
Temperatura omekšavanja po Vikatu	°C	EN ISO 306 Metoda B50	0	0	
Isparljivi sadraj	%		0	0	vezano za vlažni sadraj
X : obavezne karakteristike koje će biti kvantitativno određene.					
O : opcione karakteristike koje će biti kvantitativno određene.					

Šta je potrebno da bi se otpad proglašio sekundarnom sirovinom???

4. Imati stručnjake koji će izraditi sledeće studije:

- ◆ uticaj materijala na životnu sredinu i zdravlje ljudi
- ◆ ekonomski uticaji
- ◆ uticaj tržišta
- ◆ uticaj zakonodavstva
- ◆ socio-ekonomski uticaj
- ◆ tehnološki uticaji

5. imati institucionu podišku:
akreditovane laboratorije za zahtevana ispitivanja,
sertifikaciono telo koje će izrađivati i ili konstruisati deklaraciju proizvoda, kontrolno telo prema ISO 17020

6. neke sekundarne sirovine postaju supstance ili smeše prema Zakonu o hemikalijama i REACH direktivi potrebno je da se i registruju

KARAKTERIZACIJA OTPADA

- ◆ postupak ispitivanja kojim se utvrđuju fizikalno - hemijske, hemijske i biološke osobine i sastav otpada, odnosno određuje da li otpad sadrži ili ne sadrži jednu ili više opasnih karakteristika:

H1 eksplozivne: substance i preparati koji mogu eksplodirati pod dejstvom plamena ili koji su više osjetljivi na udare ili trenje od dinitrobenzena

H2 oksidirajuće: supstance i preparati koji mogu izazvati egzotermne reakcije kada su u kontaktu sa drugim substancama, delimično zapaljive supstance

H3-A visoko zapaljive :

Tečne supstance i preparati koji imaju tačku paljenja ispod 21°C (uključujući i veoma zapaljive tenosti), ili

Supstance i preparati koji se mogu zagrevati i konačno zapaliti u kontaktu sa vazduhom na temperaturi okoline bez bilo kakvog izvora energije, ili

Čvrste substance i preparati koji se mogu lako zapaliti posle kratkog kontakta sa izvorom paljenja i koji nastavljaju da goče ili budu istrošeni nakon uklanjanja izvora paljenja, ili

Gasovite substance i preparati koji su zapaljivi na vazduhu na normalnom pritisku, ili

Substance i preparati koji u kontaktu sa vodonikom ili vlažnim vazduhom razvijaju visoko zapaljive gasove u kolичinama opasnim kolичinama

H3-B zapaljive: tečne supstance i preparati koji imaju tačku paljenja veću od 21°C i manju ili jednaku 55°C

H 4 Nadražujuće: nekorozivne substance i preparati koje kroz neposredan, prolongiran ili ponovljeni kontakt sa kovinom ili sluzokom, mogu izazvati inflamaciju (upalu)

H 5 Štetne: substance i preparati koji ako se šudi učinkuju ili ako prodiru kroz kožu, mogu povlačiti za sobom ograničen rizik za zdravlje

H 6 Toksične: substance i preparati (uključujući i veoma toksične) substance i preparati koji ako se uđu učinkuju ili prodiru kroz kožu, mogu povlačiti za sobom ozbiljne, akutne ili hronične rizike na zdravlje i akutnu smrt

KARAKTERIZACIJA OTPADA

H 7 Karcinogene substance i preparati koji ako se udi u ili gutaju ili ako oni prđiru kroz ko u, mogu izazvati rak ili porast njegovog dejstva

H 8 Korozivne substance i preparati koji mogu pri kontaktu uništiti živo tkivo pri kontaktima

H 9 Infektivne substance i preparati koje sadrže neuhvatljive mikroorganizme ili njihove toksine za koje se zna ili se sumlja da izazivaju oboljenje kod oveka ili drugih ivih organizama

H 10 Toksi ne za reproduciju: substance i preparati koji ako se udi u ili gutaju ili ako prodiru kroz ko u mogu izazvati nenasledne genetske nedostatke ili porast njihovog delovanja

H 11 Mutagne: substance i preparati koji ako se udi u ili gutaju ili ako prodiru kroz ko u mogu izazvati nasledne genetske nedostatke ili njihov porast

H 12 otpad koji u kontaktu sa vodom, vazduhom ili u kiselini i stvara toksi ne ili veoma toksi ne gasove

H 13 osetljive (senzitivne): supstance i preparati koji ako se udi u ili prodiru kroz ko u koje su sposobne da izazovu hipersenzitivnost koja proizvodi karakteristi ne Š Ž tetne efekte ako se nastavi izlaganje substanci ili preparatu

H 14 ekotoksin: otpad koji predstavlja ili može predstaviti neposredne ili odložene rizike za jedan ili više sektoraivotne sredine

H 15 mogu za svaki način, nakon odlaganja, npr. procesivanja proizvesti neku od gore navedenih karakteristika.

UZORKOVANJE OTPADA

- ◆ Pravilno uzorkovanje otpada i priprema laboratorijskih uzoraka za analizu predstavljaju najvažnije korake u postupku karakterizacije otpada.

UZORKOVANJE OTPADA

- ◆ Otpadi se mogu naći u obliku - na primer pasti, tečnosti, zrnastog materijala, mešavina različitih materijala itd. i u različitim uslovima uzorkovanja (tokom procesa proizvodnje, tankovi, burić, cevi i slično).
- ◆ Različitost uzorkovanja potiče i od kategorije uzorkovanja bazna karakterizacija, analiza radi usaglašavanja i verifikacije na licu mesta).
Zato se ne mogu dati definitivne instrukcije za svaku vrstu i svaki slučaj posebno za detalje programa testiranja kao što su zahtevani broj uzoraka, veličina uzoraka i da li će biti kompozitni ili tačkasti uzorci.

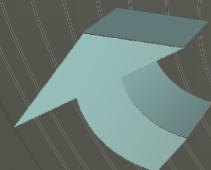
Uzimanje uzoraka otpada

- ◆ **SRPS CEN/TR 15310- 1:2009 Karakterizacija otpada- Uzimanje uzoraka otpada- Deo 1: Smernice za izbor i primenu kriterijuma za uzimanje uzoraka pod različitim uslovima.**
- ◆ **SRPS CEN/TR 15310- 2:2009 Karakterizacija otpada- Uzimanje uzoraka otpada-Deo 2: Smernice za tehnike uzimanja uzoraka.**
- ◆ **SRPS CEN/TR 15310- 3:2009 Karakterizacija otpada- Uzimanje uzoraka otpada-Deo 3: Smernice za postupka uzimanja poduzorka na terenu.**
- ◆ **SRPS CEN/TR 15310- 4:2009 Karakterizacija otpada- Uzimanje uzoraka otpada-Deo 4: Smernice za postupka pakovanja, skladi štenja, zaštite, transporta i isporuke uzoraka**
- ◆ **SRPS CEN/TR 15310- 5:2009 Karakterizacija otpada- Uzimanje uzoraka otpada-Deo 5: Smernice za izradu plana uzimanja uzoraka**
- ◆ **EN 14899 Characterization of waste- Sampling of waste materials- Framework for the preparation and application of a Sampling Plan, December 2005**
- ◆ **CEN/TS 15442 –Solid recovered fuels- Methods for sampling, November 2006.**

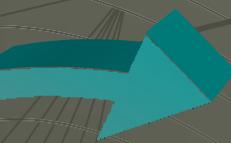
Planiranje uzorkovanja i "životni ciklus" podataka

- ◆ U procesu uzorkovanja i analiza postoje tri faze:

PLANIRANJE
Projektni plan, plan analiza otpada

PROCENJA UTICAJA
Verifikacija i validacija rezultata, procena uticaja kvaliteta podataka, zaključci

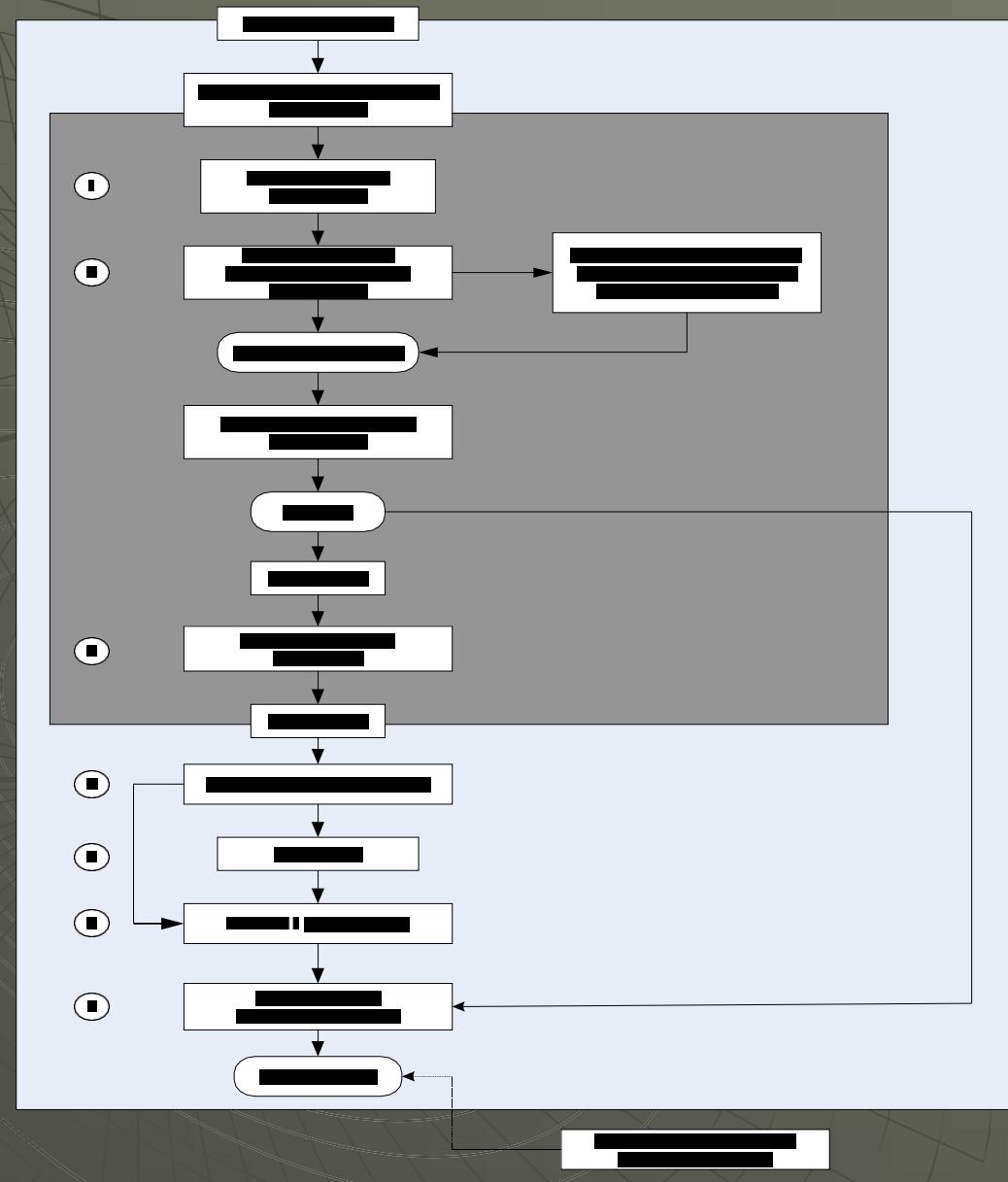

IMPLEMENTACIJA
Uzorkovanje na terenu, analiza, kontrola kvaliteta

program testiranja

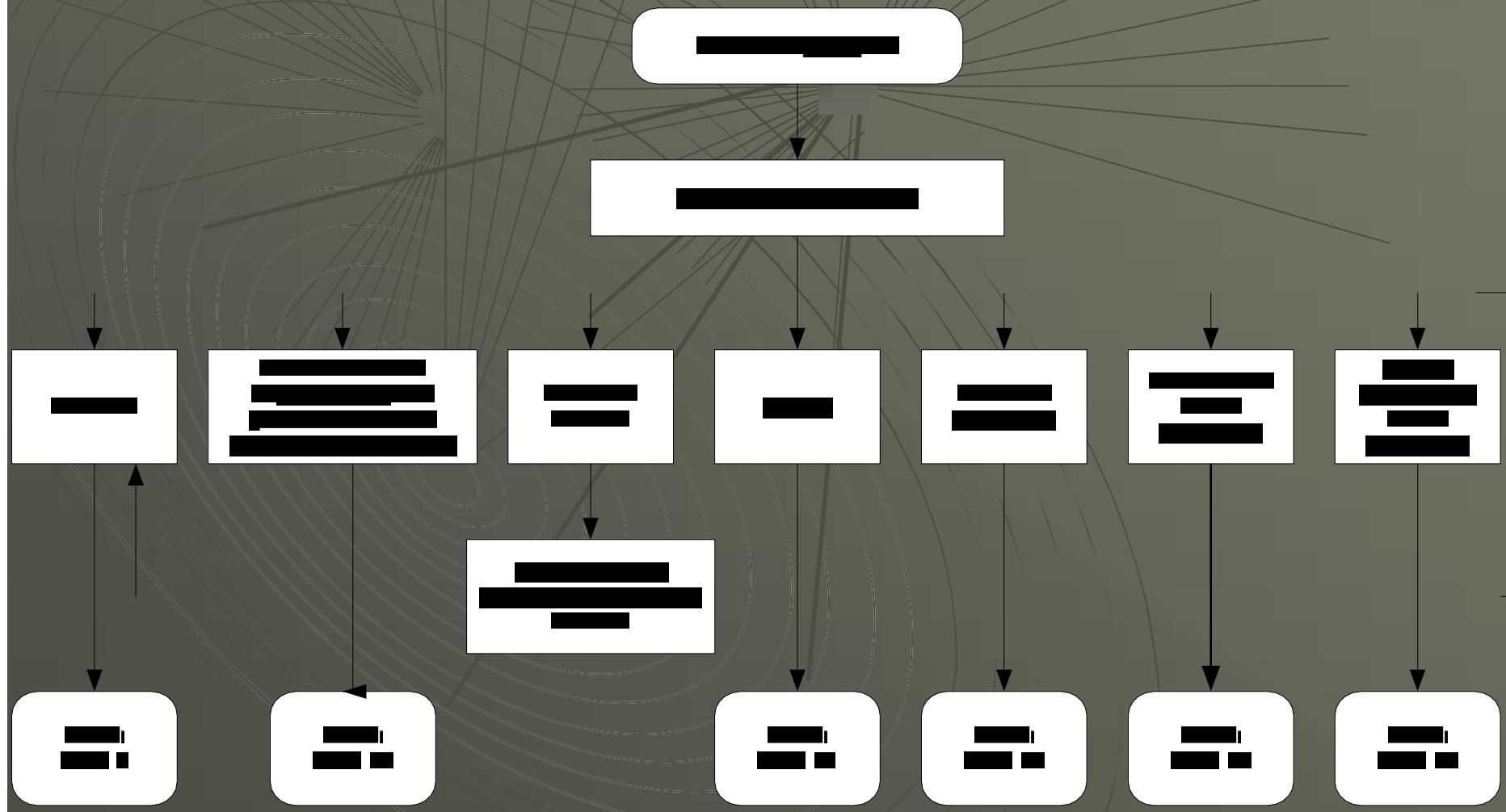
- ◆ definisanje plana uzorkovanja
- ◆ uzimanje uzorka u skladu sa programom uzorkovanja
- ◆ transport uzorka do laboratorije
- ◆ priprema test porcije uzorka
- ◆ ekstrakcija
- ◆ analiza/kvantifikacija
- ◆ izveštaj o merenju/krajni proizvod.

Ključni koraci koji čine program testiranja

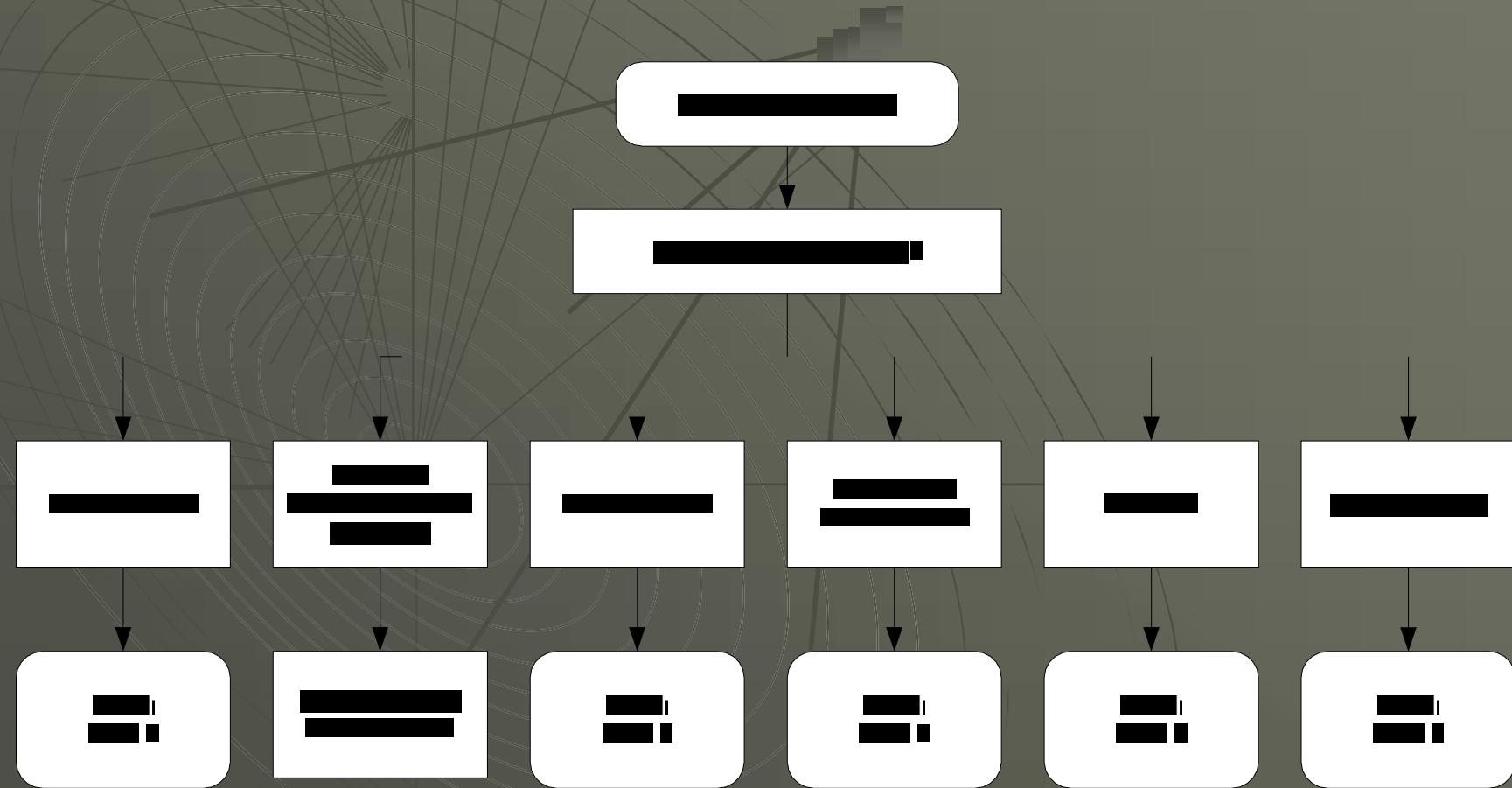

Izbor tehnike uzorkovanja

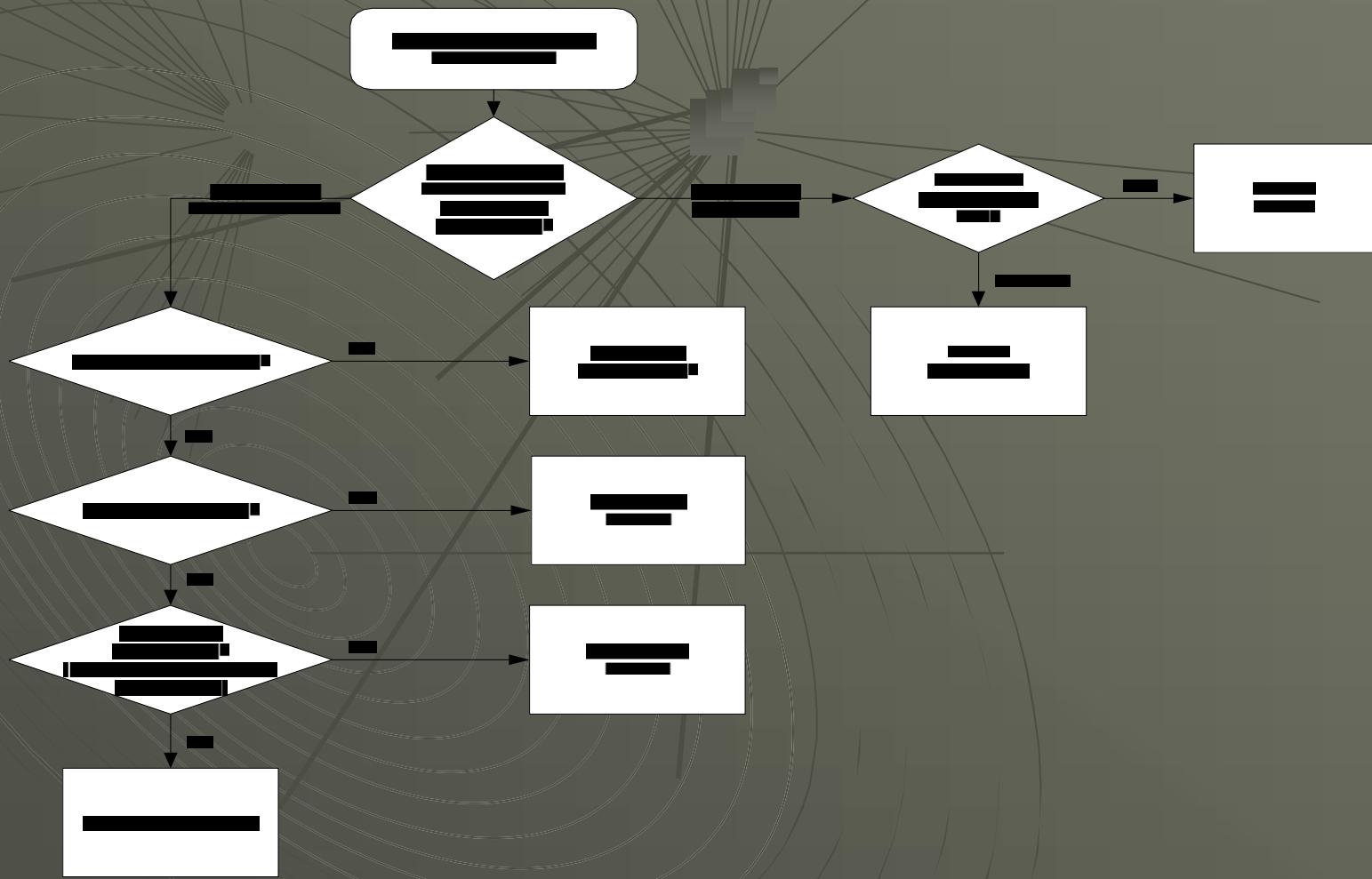
Dijagram toka za izbor tehnike uzimanja uzoraka

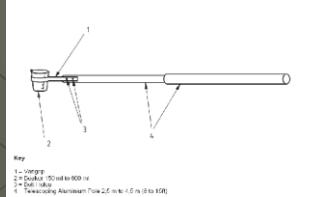

Dijagram toka za izbor tehnike uzimanja uzoraka

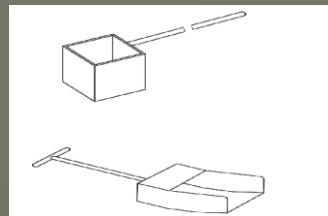

Dijagram toka za izbor tehnike uzimanja uzorka

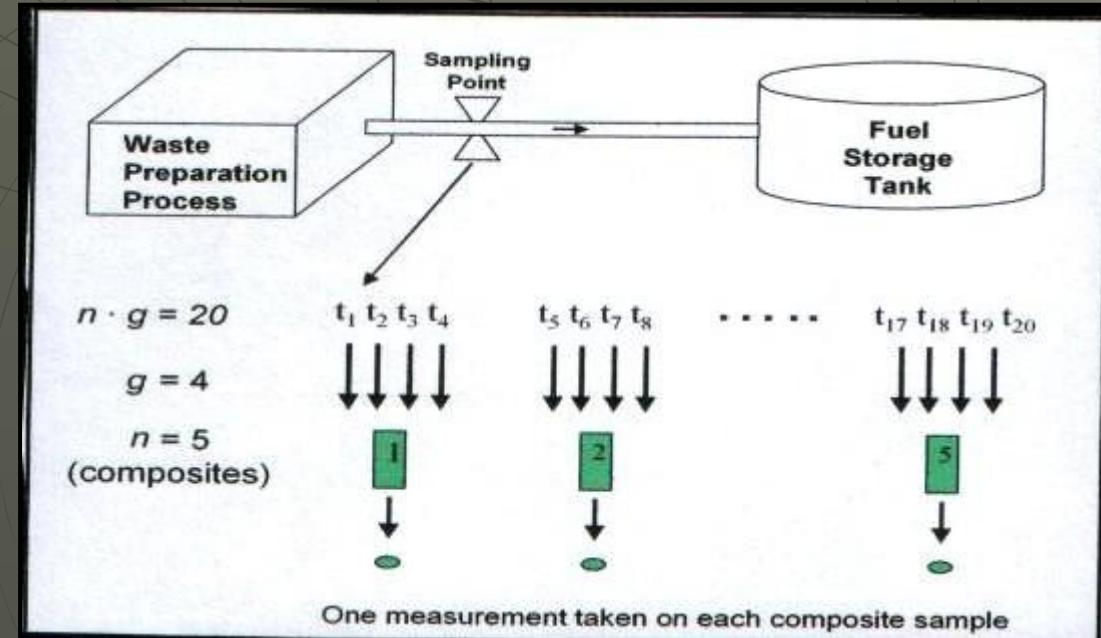
Predlozi za izbor opreme za uzorkovanje u zavisnosti od generi čkog tipa otpada

Generi tip opreme	Tečnosti	Mulj	Čvrsti bušvi otpad	Suva čvrsta supstanca (fino praskasta)	Suva čvrsta supstanca (krupno granulisana)	Čvrstasuva supstanca (krupni komadi)
Bajl er č						
Kutla a Ponderisana boca	+ (1)	+	-	-	-	-
Dub in s č kiuzork iv a Ba z č enskiu zorkiv č aklo n skiuzor kiva (tenosti)	+ (2)	+	-	-	-	-
Pumpa č Bušgija	+	+	-	+	-	-
Jezgras č	- (3)	-	+	-	-	-
Šuzorkiv a						
Bušlica			+	-	-	-
Cevasti uzorkiva patula	+	+	+	-	-	-
) Lopatica	-	-	+	+	+ (4)	+ (7)
) Lopatica za iskopava nje	-	č	-	+	+ (4)	+ (7)
Thief/trier	č	+	+	+	+ (5)	+ (7)
) Slavina	+	+	č	-	+ (6)	-
Znaci	Napomena	š	č			
+ odgovaraju e	(1) Zatenostidubine < 3,5 m					
- neodgovaraju e	(2) Nije sigurno za viskozne te nosti (3) Ne sakupljase nepor eme enikor					
	(4) Nije sigurno zaduboke kontejnere					
	(5) Mo e biti te ko zadra ati uzorke save o ma suvom z r					

n a s t o
m stru
ktu rom
(6) Ako g
ravitacij
a dozvol
java
(7) Akoselomljenje
prvosprovodipreu
zorkovanja

Uzorkovanje na terenu

- Analizom ovih 5 kompozitnih uzoraka($n=5$) dobijeni su sledeći rezultati za koncentracije jedne od ispitivanih supstanci u otpadu: 2.75, 3.71, 3.28, 1.95, 5.10 mg/kg.

srednja vrednost koncentracije:

$$x_{sr} = \frac{1}{n} \sum x_i, i=1, 2, \dots, n = \\ (2.75 + 3.71 + 3.28 + 1.95 + 5.10) / 5 = 3.36 \text{ mg/kg}$$

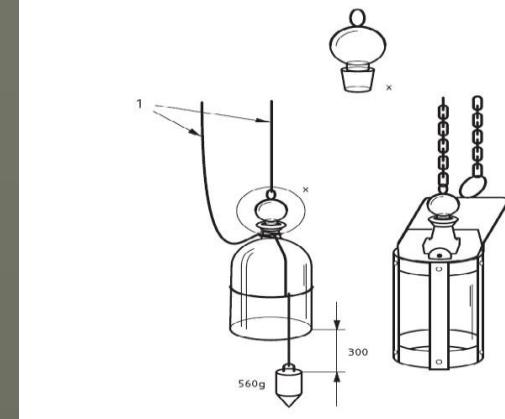
varijacija koncentracije

$$s^2 = \frac{1}{(n-1)} \sum (x_i - x_{sr})^2 \quad i=1, 2, \dots, n$$

$$s^2 = \frac{1}{4}$$

$$(0.3721 + 0.1225 + 0.0064 + 1.99 + 3.03) = 1.38 \text{ standardna greška}$$

$$S_{xsr} = s / \sqrt{n} = 1.17 / \sqrt{5} = 0.52 \text{ mg/kg}$$

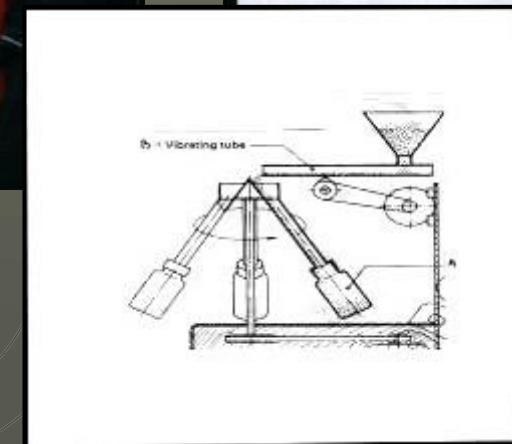

Kompozitni uzorak je pripremljen uzimanjem individualnih uzoraka u vremenskim intervalima t1 do t4. Set od 4 individualna uzorka je pomešano u kompozitni uzorak, i jedan poduzorak je uzet na ispitivanje. Proces je ponovljen dok nije formirano 5 kompozitnih uzoraka

Pakovanje, skladištenje, zaštita, transport i isporuka uzorka

Analizai testiranje	Posude	Konzervisanje	Uslovi skladit enja	Vreme skladit enja	
Kiselost	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	14 dana	
Alkalitet	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	14 dana	
pH	Razdeljiva č uzorka	Vlažn neporemeć	Određuje se naterenu	Nema	
pH(sa temperaturnom korekcijom)	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	24 sata	
Elektroprovodljivost	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	24 sata	
Suvamasa	Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	1 mesec	
Anjoni(npr.sulfati)	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	28 dana	
Nitrati	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	2 dana	
Nitriti	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	Što je kra e moguće	
Sulfidi	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	Što je kra e moguće	
Fosfor	Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	1 mesec	
Ortofosfati	Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	2 dana	
Cijanidi	Polietilen	Zamrziva č	≤ -20°C i u mraku i bez vazduha	1 mesec	
Metali	Polietilen/ Staklo	Frižder	(2 do 5) °C i umraku i bez vazduha	8 dana	
		Zamrziva č	≤ -20°C i u mraku i bez vazduha	6 meseci	
		Sušenje(30°C)	Sobna temperatura i umraku i bez vazduha	6 meseci	

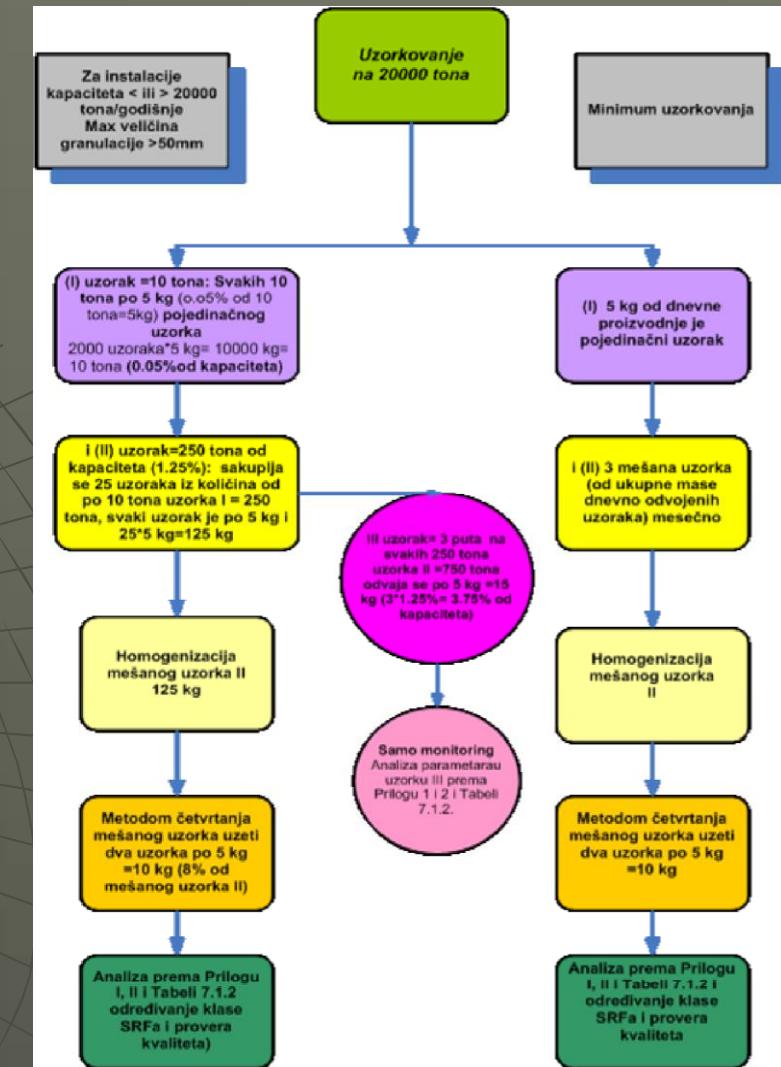
CEN/TR 15310-3:2006 – priprema poduzoraka za analizu

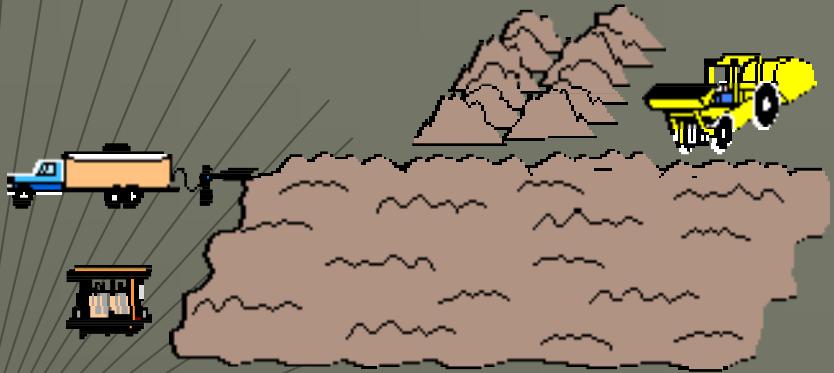
Tehnički standardi za SRF

Reference	WI Number	Title	Drafting Body	Present stage	Revision started, new ref/new WI
CEN/TS 15357	00343001	Solid recovered fuels - Terminology, definitions and descriptions	WG 1	Published 2006-05-10	prEN 15357 00343040
CEN/TS 15358	00343002	Solid recovered fuels - Quality management systems - Particular requirements for their application to the production of solid recovered fuels	WG 1	Published 2006-05-10	prEN 15358 00343041
CEN/TS 15359	00343003	Solid recovered fuels - Specifications and classes	WG 2	Published 2006-05-24	prEN 15359 00343042
CEN/TS 15440	00343005	Solid recovered fuels - Method for the determination of biomass content	WG 3	Published 2006-11-29	prEN 15440 00343043
CEN/TR 14980	00343006	Solid recovered fuels - Report on relative difference between biodegradable and biogenic fractions of SRF (TR)	WG 3	Published 2004-12-01	-
CEN/TR 1441	00343007	Solid recovered fuels - Guidelines on occupational health aspects (TR)	WG 3	Published 2006-10-18	-
CEN/TS 15400	00343008	Solid recovered fuels - Methods for the determination of calorific value	WG 4	Published 2006-10-18	prEN 15400 00343046
CEN/TS 15401	00343009	Solid recovered fuels - Methods for the determination of bulk density	WG 4	Published 2006-10-18	prEN 15401 00343047
CEN/TS 15402	00343011	Solid recovered fuels - Methods for the determination of the content of volatile matter	WG 4	Published 2006-10-18	prEN 15402 00343048

Biomasa

- ◆ Working group 1 - Terminology
- ◆ CEN/TS 14588 - *Solid Biofuels - Terminology, definitions and description, published in 2003*
- ◆ Working group 2 - Fuel specification and classes
- ◆ CEN/TS 14961 - Solid Biofuels - Fuel specifications and classes, published 4/2005
- ◆ CEN/TS 15234 - Solid Biofuels - Fuel quality assurance,
- ◆ Working group 3 - Sampling and sample reduction
- ◆ CEN/TS 14778-1 - Solid Biofuels – Sampling – Part 1: Methods for sampling
- ◆ CEN/TS 14778-2 - Solid Biofuels – Sampling – Part 2: Methods of sampling particulate material transported in lorries
- ◆ CEN/TS 14779 - Solid Biofuels – Methods for preparing sampling plans and sampling certificates
- ◆ CEN/TS 14780 - Solid Biofuels – Methods of sample preparation
- ◆ Working group 4 - Mechanical and physical properties
- ◆ CEN/TS 14918 - Solid Biofuels – Method for the determination of calorific value
- ◆ CEN/TS 15103 - Solid Biofuels – Methods for the determination of bulk density
- ◆ CEN/TS 14774-1 - Solid Biofuels – Methods for the determination of moisture content

Karakterizacija otpada

CEN/TS 14405:2004	Characterization of waste - Leaching behaviour tests - Up-flow percolation test (under specified conditions)
CEN/TS 14429:2005	Characterization of waste - Leaching behaviour tests - Influence of pH on leaching with initial acid/base addition
CEN/TS 14997:2006	Characterization of waste - Leaching behaviour tests - Influence of pH on leaching with continuous pH-control
CEN/TS 15364:2006	Characterization of waste - Leaching behaviour tests - Acid and base neutralization capacity test
EN 12457-1:2002 BIĆE OBJAVLJEN do kraja 2008	Characterisation of waste - Leaching - Compliance test for leaching of granular waste materials and sludges - Part 1: One stage batch test at a liquid to solid ratio of 2 l/kg for materials with high solid content and with particle size below 4 mm (without or with size reduction)
EN 12457-2:2002 BIĆE OBJAVLJEN do kraja 2008	Characterisation of waste - Leaching - Compliance test for leaching of granular waste materials and sludges - Part 2: One stage batch test at a liquid to solid ratio of 10 l/kg for materials with particle size below 4 mm (without or with size reduction)
EN 12457-3:2002 BIĆE OBJAVLJEN do kraja 2008	Characterisation of waste - Leaching - Compliance test for leaching of granular waste materials and sludges - Part 3: Two stage batch test at a liquid to solid ratio of 2 l/kg and 8 l/kg for materials with high solid content and with particle size below 4 mm (without or with size reduction)

HVALA NA PAŽNJI

